

Előfizetési árak:

Égész évre . 20 kor. — fill.
Félévre . . 10 „ — „
Negyedévre . 5 „ — „
Egy óra . . 1 „ 70 „
Egyes szám ára 8 fillér.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. itélőtábla épületével
szemben,

hová az előfizetések és a
lap szétküldésére vonatkozó
fölszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részé-
velé minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot vissza nemadjuk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.

Eredmények.

Pécs, 1900. április 27.

Tegnap rekesztették be a Bánffy országgyűlésének harmadik ülészeit, mert bizony a Bánffy országgyűlése még mindig ez a képviselőház, bár a létrehozója már több, mint egy esztendeje kibukott belőle. Eredendő bűnét magával hordozza még mindig s innét van, hogy az imént berekesztett egész ülészeke, melyet állítólag már más rendszer szelleme lengett át, az ország javára szolgáló eredményekben éppen olyan szegény, mint a megelőző kettő, sőt egy és más irányban éppen a harmadik ülészeke alatt értek meg azok a keserű gyűlölcök, a melyeket a bukott kormányelnök plántált nagy gonddal a saját hatalmának megörökítése kedvéért.

Az az örökség, melyet Bánffy báró az imént bezárult harmadik ülészekekre hagyott, egy sereg provizorium volt az ország legéletbevágóbb kérdéseiben. Ezek közül a hagyatéki terhek közül bizony alig tisztázott valamit az új korszak. Az Ausztriával való gazdasági kiegyezési provizorium csak formát cserélt, lényegében azonban éppen oly bizonytalan és ingatag maradt, mint volt a Bánffy-féle provizorium.

Most már provizorium helyett van kiegyezési törvényünk, a mely a gazdasági kérdéseket a közösség keretében 1903-ig, vagy 1904-ig, vagy 1907-ig, vagy pedig addig, míg az osztrák kormány a viszonyosságot fönntartja, szabályozza; de hát valójában nevezhető-e kiegyezésnek az olyan törvény, a melyben közös gazdálkodást szabályoz az egyik fél anélkül, hogy ehhez a másik fél törvényszerű módon hozzájárult volna? Részünkre a mi törvényünkben megállapított időtartamra lekööttséget szült ez az intézkedés, míg Ausztria abban a pillanatban bonthatja föl az egész viszonyt, mikor neki tetszik. A kiegyezésnek ez a véglegesítése tehát még rosszabb, mert bizonytalanabb, ingatagabb akármely kölcsönösen elfogadott provizoriumnál is.

Hát a kvóta-provizoriummal hogyan

vagyunk? Határozottan rosszabbul, mint voltunk az ülészeke elején. Akkor volt királyilag eldöntött kvótánk a régi kules szerint egész esztendőre s most pedig van szintén királyi eldöntéssel megállapított kvótánk, de csak fél esztendőre és fölemelt kules szerint. A bizonytalanság ebben a kérdésben csak annyiban szűnt meg, hogy valóságra vált a Bánffy báró által Ausztriának tett kvótaemelési ígélet, a melynek fejében hatalmat és eszközöket kapott a nemzeti akaratnak a választásokon való brutális meghamisítására.

Megmaradt aztán változatlanul a Horvátországgal való pénzügyi kiegyezés provizoriuma és a véderőtörvény ideiglenes fönntartása. Mik tehát az új rendszer eredményei?

A parlamenti béke helyreállítása — mondják erre Széll Kálmán lapjai — a hatvanhetes pártok egyesülése, a parlament munkaképességének fokozása stb. Valójában pedig úgy áll a dolog, hogy a háborúság a parlamenti nyílt küzdötterről visszaszorult a pártok kebelébe s a klubok kulisszái mögött, meg a sajtóban folytatódik fokozott elszántsággal és elkeseredéssel. A parlament munkaképessége pedig annyira fokozódott, hogy a múlt évi október elején beterjesztett költségvetést a főrendiház csak az idejé április végén intézhette el.

Egyetlen igaz eredménye tehát a harmadik ülészeke a kuriai bíráskodásról szóló törvény megalkotása, de ebben sem tagadhatta meg magát ez a bűnben született parlament s erre az alkotásra rányomta a maga visszatartó bélyegét, mikor a választási fuvardíjak, etetés, itatás szentesítésével törvényesítette a választói visszaélések egyik legrutabb fajtáját, a vesztegetést.

És milyen kilátásokkal megyünk bele az új ülészekeba? Vajjon lesz-e ideje és kedve a parlamentnek az égető nagy belügyi reformok megalkotására? Az a munkaprogram, melyet Széll Kálmán a képviselőház keddi ülésén előterjesztett, nem sok vigasztalót nyújt ebben a tekintetben; mert e szerint a nyári szünet előtt egy sereg bizottsági jelentésen kívül csak a

börzeadóról, a hirdetési bélyeg eltörléséről, a szeszdó kontingensről, az ügynökökről s az állatorvosok államosításáról szóló javaslatok kerülnek tárgyalás alá. No meg a kvótajavaslat, a mely kitölti majd a szünet előtti egész időt, de a melyről mindenki tudja, hogy törvény nem lesz belőle, mert nincs az az államférfiú lángész, a mely az osztrák parlamentarizmust annyira galvanizálni képes lenne, hogy a kvótajavaslatból ott is törvény legyen.

Már most mi következik a nyári szünet után? Legvalószínűbb, hogy az országgyűlés feloszlatása s új választások. De ha ez nem is történnék meg, akkor is ki fogja tölteni az ülészekeknak még hátralevő részét a jövő évi költségvetés, meg az új véderőtörvény tárgyalása. Különösen ez utóbbitól fázna még a kormánypárti táborban is, mert az nagy veszedelmeket rejt méhében s a hadsereg létszámának tervbe vett nagymérvű fölemelése még nagyobb forrongásba készül hozni a parlamentet és az országot egyaránt, mint a melynek hullámai 1889-ben a trónörökös tragikus halála volt csak képes elcsön-desíteni.

Mi hasznát fogja hát látni az ország a parlamenti békének és fokozott munkaképességének, a melyet az új korszak döntő eredményének hirdet a hivatalos kormánypárti sajtó? Hol marad a választási törvénynek szabadelvű és demokratikus irányban való reformja, a közigazgatás rendezése, az adózási rendszernek új, igazságos alapokra fektetése s annyi más kulturális és gazdasági intézkedés, melyre ennek a kizsartolt, fejlődésében visszaszorított országnak olyan szüksége van, mint az éhenhalónak egy falat kenyérre?

Talán majd az ötödik ülészeke, vagy az új országgyűlés fog ezekkel foglalkozhatni? No hiszen várhatjuk! Akkor majd újból szőnyegre kerül a gazdasági kiegyezés kérdése Ausztriával, az autonom vám-tariffa s a külfölddel való kereskedelmi szerződések megkötése fölötti veszekedés Ausztriával, melyek a kormánynak s a parlamentnek a belügyi reformokra irányuló egész tevékenységét megbénítják s

„Pannonia“ kávéházban ma és naponta

MAGYAR ELITE ORPHEUM-ENSEMBLE.

Közkívánatra

PURIM BÁL

énekes bohózat.

EGY A PETŐFI-UTCZABÓL.

Budapesti életkép.

Uj kuplék. — Uj párdalok. — Családi műsor. — Kezdeté 8 órakor. — Fentartott hely 50 kr. — Szabad bemenet.

a nemzeti közvélemény egész érdeklődését lefoglalják majd a maguk számára.

Hová fog ez vezetni, hol van ebből a kibontakozás? Nem egyebütn, mint azoknak az okoknak a megszüntetésében, a melyek ezt a ferde helyzetet megteremtik. Abban a szoros közösségben, amelylyel a hatvanhetes kiegyezés Magyarországot Ausztriához realunióba fűzte, az egyik félnek a betegsége okvetlenül beteggé teszi a másikat is; arra pedig belátható időn belül kilátás nincsen, hogy Ausztria kigyógyuljon abból a betegségből, a melybe az ottani nemzetiségek viszálykodása döntötte, sőt mindjobban közeledik az idő, mikor az az ottani államegység teljes fölbomlására fog vezetni.

Ha tehát ennek a betegségnek az átplántálásától meg akarunk menekülni; ha az ellen a láz ellen, amely az ottani államszervezetet sorvasztja, hazánkat immunnissá akarjuk tenni: akkor különítsük el magunkat tőle minél előbb, térjünk át a tiszta perszonál unió alapjára mert csak akkor nem fog fájni az osztrákok fejénekünk s csak akkor fordíthatjuk teljes erőnket hazánk fölvirágoztatására.

Csak hogy ehhez férfiak kelljenek az ország élére s nem az udvar kegyeinek sugaraiban melegedni szerető, még a szabadabb légvonattól is rettegő vénasszonyok.

Hírek.

Pécs, 1900. április 27.

Egy hajóskapitány büne.

A »Re d' Italia« nevű olasz gőzösnek harmadéve a nyílt tengeren elfogyott a szene. Ebben a válságos helyzetében találkozott az észak-német Lloyd-társaság »Reichskanzler« nevű áru-szállító hajójával, mely Kinaba vitorlázott. Az olasz gőzös kapitánya csolnakon átevezett a német hajóra s kérte a kapitányt, hogy segítsen rajta. Elmondta, hogy Shantugban kellett volna kikötnie, de nem bocsátották be a kikötőbe. Pedig ott akarta

magát szénrel ellátni. A német kapitány erre kijelentette, hogy neki van elég szene a hátralevő időre, sőt fölöslege is van vagy három-négy napra való, de mivel nem tudja, hogy nem kell-e majd valami nagyobb vihar vagy egyéb baj miatt néhány napig a nyílt tengeren vesztegelnie, nem adhat egy morzsányi szénrel sem. Az olasz kapitány hiába magyarázta neki aztán, hogy ez csak esetlegesség, az ő veszedelme pedig bizonyos, hiába hivatkozott a nemzetközi egyezményre, is mely ilyen esetekben a lehető segítségnyújtásra kötelez. A német aláírtotta magát, lement a kabinjába s lefeküdt. Az olasz jegyzőkönyvet vett től s tovább ment az utján.

A »Re d' Italia« helyezte tulajdonképpen csak másnap vált kritikussá, a mikorra szénkészlete teljesen elfogyott. Megállani nem tudott a nyílt tengeren s szerencsétlenségére más hajók nem jöttek. Ekkor a kapitány az utolsó mentőeszközök fordult. Kávéval és drága faáruval fűtetett, csak hogy előbbre jussanak. Három tonna kávéval és tizenkétezer líra értékű finom faáruval fűtöttek el, míg végre egy angol hajóval találkoztak, a mely egy időre kisegítette őket. Sok hanyattatás után Brindisiben kikötöttek, ellátták magukat a szükséges szénrel, aztán mentek tovább haza Anconába. Hazaérkezve, a kapitány rögtön jelentést tett a német kapitány dolgáról. A tengerészeti hatóság a külügy miniszter útján a német kereskedelemügyi tengerészeti törvényszék elé vitte az ügyet. Az érdekes pörben tegnap tartották meg a tárgyalást. A tárgyaláson jelen volt Stollberg, a »Reichskanzler« kapitánya és parancsnoka, mint vádlott, a hajó tisztjei, a fűtők és szénkezelők, az olasz kormány képviselőiben a hamburgi konzul és a »Re d' Italia« kapitánya.

Stollberg kapitány, a jegyzőkönyvek felolvasása után kijelenti, hogy ő teljesen jóhiszeműleg cselekedett, a mikor a szénrel az olasz hajótól megtagadta, mert kötelessége volt arra az esetre számítani, ha a hajónak baja esik s két nap helyett hat napig vagy egy hétig tart míg behajózhat Shantugba. Hivatkozik két olyan esetre, a melyben nagyon megadta az árát, hogy könnyelmű módon szivességet tett ugyancsak olasz hajóknak. Az olasz kapitány ezzel szemben az vitatja, hogy attól a veszedelemtől, a mely a »Reichskanzler« parancsnokát kérése megtagadására indította, nem kellett tartani mert ez a veszedelem minden száz esztendőben egyszer történik, egyébként

pedig a szakértők egyértelműen az olasz kapitány mellett tanuskodtak s mellette szóltak a német hajó fűtői és szénkezelői is, kik megvallották, hogy nem tíz napra való szénrel volt, a mikor az olasz hajójával találkoztak. Stollberg szembeszáll a vallomásokkal s folyton a kötelességtudással megtehető, meg a szükséges óvatossággal.

A törvényszék tekintetbe is vette ezt, s a szokásos pénzbeli mellékbüntetés elengedésével a kapitányi gyakorlati való felfüggesztésre ítélte Stollberget. Az ítélet megokolásában kiemeli a törvényszék, hogy nagy veszedelem volna a tengeri forgalomra, ha a parancsnokok rosszul fölfogott kötelességtudásból megtagadnák egymás hajójától a segítséget, különösen olyan nagy szükségben, mint a minőben a »Re d' Italia« volt. A tengeren nagy szükségünk van arra, hogy jóindulattal legyünk egymáshoz, e nélkül akár melyik államot könnyen és elkerülhető módon érheti nagy anyagi vagy emberi veszteség. Az olasz kormány képviselője megnyugodott az ítéletben, Stollberg azonban pörújítást kért.

Napirend 1900. április 28-án.

Naptár: szombat, ápr. 28. — Róm. kath.: Vitályos. — Prot.: Valéria. — Görög-kel.: (április 15.) Kreszcenciuse. — Zsidó: Nisan 29. — Nap két 4 óra 51 perckor; nyugszik 7 óra 5 perckor. — Hold két 9 óra 50 perckor délelőtt; nyugszik 12 óra 53 perckor éjjel.

Időjárás. A központi meteorologiai intézet jelzése szerint: száraz idő és hőemelkedés várható.

Katonai sorozás a Scholz-sörházban d. e. 8 órakor.

— (A megyéspüspök bérmutja.) Hetyey Sámuel megyéspüspök holnap (szombaton) utazik el Pécsről, hogy a simontornyai esperesi kerületben a bérmutást végezze. Vasárnap kezdi meg a bérmutást Simontornyan s május 10-én fejezi be a kerületben. Azután az értényi esperesi kerületben végzi a bérmutatást s május 16-án érkezik haza Pécsre.

— (Gyászmise.) Holnap (szombaton) délelőtt tíz órakor gyászmise lesz a liceumi templomban. A gyászmisét Jónás József, néhai apátkanonok és akadémiai prodirektor, valamint az összes elhalt akadémiai jogtanárok lelkiüdvéért szolgáltatják. A gyászmisét Szeregy

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Séta közben.

— A »Pécsi Figyelő« eredeti tárcája.

Írta: Cank Muki.

Esett az eső, csakugy szakadt. Olyan futó nyári zápor volt, mely után olyan ózondús a lég.

A nehéz felhők zargatták egymást az égen. Ijesztően néztek ki. Leszakadással fenyegettek. Sötét volt, mint ilyenkor szokott lenni. A villámok cikáztak s a menny rémitően dörgött. Az emberek mind fedél alá menekültek. A kávéházak hamar megteltek. A lejtős utcákon sebesen omlott alá az esővíz. — A szél csakugy dühöngött, meg-megrázta az ablakokat, néhol ki is törte azokat. Kéményeket is döntött le. Sokan mondogatták, hogy az ítélet napja ez.

Nálunk nyáron át nem is olyan ritkaság az e fajta vihar. — Az egyik félórán még pompázik a tavasz, az égen csak tenyérnyi nagyságu felhő lebeg s néhány perc múltán jelentkezik a kitörni készülő vihar szellője. Jól ismerjük már ezt. A legtöbb esetben azonban nem lehet előre menekülni. Egy-két pillanat s az ég beborult s zeng az ég szilajon s megrednek a csatornái.

Igy volt ez tavaly is egyszer. Sokat em-

legeti az én Dezső barátom. Nagyon kedves kis történet, szívesen hallgatom, valahányszor Dezső belekezd.

— Sétálni indultatok? — kérdém mindig érdeklődéssel.

— Igen, a hegyek közé. Mártával én természetesen előre mentem, a többiek követtek, mint egyébkor. Gyönyörű nap volt. Ha költő volnék, százszor is megénekelném azt a napot. A lombok között átszállt a fényes napsugár, az ágakon mindenfelé madarak énekeltek, a szellő meg-meghimbálta a fák koronáit s a madarak ijedten szálltak a másik ágra. Virágokon jártunk... Miért is nem vagyok költő?

— Nos, tovább...

— Igen. Mártával éppen a szerelemlől beszélünk. — Minden szerelmes a világon — mondtam neki. Barátom, hidd el, csak úgy omlott a szó ajkaimról s ő szemlesütve hallgatta vallomásomat, néha-néha mosolygott, boldogan mosolygott s ilyenkor rám vetette éjfekete szemét és elpirult. Miért is nem vagyok én festő, hogy azt az arcot megfestsem. Azzal az egy festményvel világhírnévre tennék szert. Nem tudom elfelejteni azt a piruló lányarcot, nem is akarom...

Dezső barátom kissé elgondolkozott. Mély sóhaj után újból folytatta elbeszélését.

— Egy ágon két kis madár ült, duettben énekeltek. Nézze csak Márta — szoltam hozzá — ezek a szerelmet magyarázzák egymásnak,

azért csicseregnek oly bájosan, mert a szerelmes szív nem tud egyszerű, mindennapi hangon beszélni, az ünnepi, csengő-bongó szavakba öltözteti gondolatait anélkül, hogy erőszakolná. A szerelmes szívből úgy tör elő a szó, a beszéd árja, mint a forrásból a csevegő csermely tiszta vize. A patak vize is szerelmes. Szerelmes, nézzen csak, azokba a virágokba, melyek tükrébe néznek. Láttam, hogy csókolja a nefelejtset s azokat az apró tarka-barka virágokat. S minő kéjesen meghajlítják fejüket a virágok arra a csókra?! A virágok is szerelmesek a patak vizébe, a fényes napsugárba, a hajnali harmatba, a lágy szellőbe. A virág csapodár, mint a pillangó, de azért szerelmes, mennyit sóhajtoz szerelmében? Illatlelkét a szerelmes sóhajokban önti ki. Folytassam tovább? Nem tudom már barátom, hogy mit beszéltem. Szíven tele volt s ajkaimról folyt a szó. Márta — mondom — szótlanul lépegetett oldalamon. Figyelt minden szavamra s ha meg-megálltam egy-egy merészebb gondolatnál s elgondolkodtam rajta, olyan édes, kérő hangon sugta, hogy folytassam tovább, hogy beszéljek.

— De figyel rám Márta? — kérdém ilyenkor.

— Még kérdezhet? — felelé csodálkozva.

— Hol is hagytam el?

— Arról beszélt, hogy az ember szívét a szerelemre teremtette az Isten — adta meg Márta a fonalat.

József dr., akadémiai prodirektor, kanonok fogja celebrálni s résztvesz azon a jogliceum tanári kara és polgársága is.

— **(A hegyrendőri bizottság ülése.)**

A város hegyrendőri bizottsága a jövő hó 3-án (csütörtökön) délután 3 órakor ülést tart a városháza közgyűlési termében. Az ülésen Vaszary Gyula rendőrkapitány fog elnökölni s azon folyó ügyeket intéznek el.

— **(Pályázat.)** A dárdai járásbírósnál egy irnoki állás van üresedésben. Pályázati kérvények május hó 28-ig adandók be a a pécsi királyi törvényszék elnökénél.

— **(A kereszténység jubileuma az iskolában.)** A magyar kereszténység 900 éves jubileuma alkalmából a hódolati ünnepeket rendező országos bizottság azt javasolta, hogy az egyházmegyei hatóságok minden katolikus iskolánál rendeljék el jubiláris istentiszteletek és ünnepélyek tartását. Több megyés püspök — köztük a pécsi is — már intézkedtek ez iránt s példájukat követni fogják a többi megyés püspökök. Ez év folyamán ugyanilyen jubiláris ünnepélyeket fognak tartani a katolikus körök, katolikus irodalmi társaságok, legény- és tanonc-egyesületek.

— **(Műtanrendőri bejárás.)** A kereskedelmi miniszter elrendelte a körösbelovár- verőce-barcsi helyi érdekű vasut m. sulinovac-kataleniai vonalrészének műtanrendőri bejárását. A bizottság, Ehrenhöfer Aladár miniszteri osztálytanácsos vezetése alatt, május hó 3-ikán délelőtt kilenc órakor a belovári állomáson kezdi meg a bejárást.

— **(Röpiratíró földmives.)** Megirtuk nemrég, hogy a somomegyei Hetes és szomszéd községbeli reformátusok öreg lelkészük nyugalomba vonulását kívánják s a kiegészítésre kirendelt fiatal lelkész mellett foglalván állást, emiatt pártokra szakadtak. *Pettery Sándor*, hetesi földmives, most »Legyen világosság!« címen röpiratot irt, melyben erős hangon kel ki *Gaal Dénes* lelkész ellen. Mint halljuk, a hetesiek Komáromba akarnak deputációt küldeni, hogy ott *Antal Gábor* püs-

pöknél lelkészük nyugalombavonulását kieszaközöljék.

— **(Ögyilkos kucséber.)** Korán megunta az életét *Vittine János* szegzárdi kucséber, a ki lakásán a gerendára felakasztotta magát s mire tettét észrevették, már halott volt. A még alig 24 éves fiatal embert a rendetlen élet, tivornyázás és korcsmázás vitte a halálba. Már többször akarta önkézével kioltani életét, de ebben mindig megakadályozták. Most azután rég táplált elhatározását zavartalanul végrehajtotta. Ugyanis az éjszakát átmulatva részegen tért lakására, a hol a szoba gerendájára akasztotta magát s itt teljes 24 óráig függött, míg végre levágták a nyakát szorongató zsinegről a hatóság emberei.

— **(Uj pecsétviasz.)** Ugy látszik a spanyolok dicsőségének ragyogó napja hanyatló félben van s az eddig a spanyol viaszról híressé lett nemzet emléke nemsokára csak mint gorombaság fog létezni, tudniillik ha valaki azt mondja a haragosának: „Te örült spanyol!“ Mert a spanyolok viaszos dicsőségét erősen megtámadta *Fleiszner Jakab* ur, ki Pécsen lakik s állítólag olyan viaszt talált fel, melyhez nem kell sem gyertya sem gyufa s a mellett tiszter olyan erősen ragad, mint a spanyol viasz, sőt az az előnye is meg van, hogy nem lehet elcsöpögtetni és az ember tetszés szerinti formát adhat a pecsétnek. Egyebekben pedig *Fleiszner* ur találmánya elfogadását és „patentot“ kér a belügyminisztertől, hova kérvényét a napokban fogja a vármegye felterjeszteni.

— **(A város szegényügyi választmánya)** tegnapi ülésén *Spiesz János* kanonok elnökölt s az előadói tisztet *Tichy Ferenc* dr., városi első aljegyző teljesítette. A választmány foglalkozott a szegényügynek a belügyminiszter rendelkezései alapján való rendezésével. — E szerint a hét éven aluli árva gyermekek segélyezése ezután az országos segélyalaptól fog történni. A szegények segélyezését ezután teljesen a rendőrkapitány fogja elintézni s javaslatot tenni se-

gélyezésük tárgyában. A szegényintézet segélyezettjei ezután életbenléti igazolás mellett kapják ki heti segélyeiket. Végül több segély iránti kérvényt intézett el a választmány.

— **(Sötét bün.)** *Keil* Henrikné magyar lakosnő ellen merült fel legujabban a sötét bün gyanuja. Ugyanis feljelentették, hogy tiltott módon akart megszabadulni attól, hogy anya legyen és magzatát idő előtt megölte. Állítólag, egy kalaznói szülésznőhöz járogatott el s annak segélyével vitte végbe a sötét bünt. A vizsgálatot megindították az ügyben s a gyanuba vett asszony és büntársa ellen most folyik a nyomozás.

— **(A pécsi állami főreáliskola)** »Eötvös-Önképzőkör« május 6-án délelőtt zárja le ez évi működését. Ez alkalommal diszgyűlés tartatik, melynek műsora következő: 1. Himnusz, « énekl az intézeti énekkar. 2. Elnöki megnyitó és titkári jelentés az ez évi működésről, tartja: *Sasváry Géza* VIII. o. t. 3. Emlékbeszéd *Vörösmarty Mihály* fölöltt, irta és felolvassa: *Lóry Emil* VIII. o. t. 4. Alkalmi ének, előadja az intézeti énekkar. 5. *Kölcsey Ferenc* nek a »Nemzeti színészet« ügyében mondott beszéde; előadja: *Neuberg József* VIII. o. t. 6. — Uj ezredév, szavalja: *Landgraf József* VIII. o. t. 7. Záróbeszéd és a jutalmak kiosztása, tartja: *Gallowich János* vezető tanár. 8. »Szózat«, előadja az intézeti énekkar. — Érdekes az önképzőkör ez évi működése. A kaszinói pályázatra hat munka érkezett be és jobbnál-jobbak. Van köztük két kiváló figyelmet érdemlő tájkép-festmény, melyek a szaktanár véleménye szerint a pesti tárlaton is bátran helyet foglalhatnak. Festőjük nevét ezuttal még elhallgatjuk. Nem kevésbé érdekes, hogy ugyancsak e pályázatra egy öt felvonás ostörténeti tragédia is beérkezett, még pedig jambusokban írva. Ezek, valamint a többi munkák is, fényes tanujelét adják az önképzőkör működésének, mely ezuttal már fennállásának 26-ik évét zárta be.

— **(Ügyészi kinevezés.)** A zalaegerszegi ügyészséghez — a pécsi királyi fő-

— Azon a ponton voltam barátom, a melyre már rég el akartam jutni. Megvallottam neki szerelmemet. Nem emlékszem már rá, hogy milyen szavakat mondtam, csak úgy sejtem.

— Azt a fonalat — szakítam félbe az én szerelmes Dezső barátomat — nem lehetett nehéz tovább szöni.

— Igen, onnan indultam ki, hogy minden ember szívét szerelemre teremté az Isten. Szerelem nélkül nem tud létezni egy ember sem, még kevésbé egy lány. Ez az érzés közös mindnyájunkkal, ez ural minden lényt, ez tölti el az én szívemet is, a szerelem kormányozza eszemet, irányítja tetteimet s az tesz boldoggá s ki tudja, tán boldogtalanná.

— Dezső! — szolt hirtelen hozzám Márta — hova gondol, az Istenért. Ha maga szerelmes és most boldog, hogyan jut eszébe, hogy boldogtalanná legyen e szerelme árán?

— Márta! Én szeretek egy kis lányt. Éjfékete a szeme, koromszétét a haja, piros az orcája, csacsogó az ajka, sugár a termete, gyenge a szive s a szerelme nem az enyém! Boldog vagyok, ha láthatom, menyországban képzelem magam, ha beszélhetek vele, de mikor eszembe jut, hogy szerelmemet ugysem viszonozza, a pokol minden kínja mardossa lelkemet. Márta, én szeretem magát! Magától függ életem üdve, boldogsága s maga egy szavával összetörheti szerelmes szívemet. Ime eléje tárom azt minden érzelmével, igaz von-

zalmával. Feleljen őszintén kérdésekre: szeret engem oly szerelemmel, minővel én szeretem? Ne kiméljen, mondja azt, a mit érez s férfui bátorsággal nézek a következők elé. Eszedezem, teileljen . . .

Márta rám nézett tengermélységű szemével, gyengéd pir futotta át ismét arcát s mosolyogva kérdé:

— Dezső, miből következtette előbb, hogy én nem viszonozom szerelmét?

— Miből — mondám bánatosan — hányszor szidott, hogy lumpolok, hogy éjjelezem, hányszor óvott ezektől s én nem igen hajtottam a szavára. Hányszor hallám magától, hogy nem tudna hozzám hasonlót sohasem szeretni, tehát — gondolám — engem se! Tudja Isten, talán épen ezért lumpoltam, talán a körülmények vittek bele, nem mentetem magam. Igaz, hogy sokat éjjelezem, de azt azért senki se mondhatja rám, hogy kötelességemet elmulasztom. Fiatal vagyok, senki nem törődik velem, még kevésbé érdeklődik irántam, nincs ki fékezze hajlamaimat, ki békót vessen rossz szokásaimra. Érzem, tudom, ha szerelmével megajándékoz, soha még csak tájkára se nézek eddigi társaságomnak.

Dolgozni fogok kettőzött erővel s a maga szerelme edzeni fogja akaraterőmet, fokozni fogja munkakedvemet. Ime előtte fekszik Márta úgyszólván életem folyása, maga dirigálhatja, mondja mit tegyek? Csak egy szótól függ,

hogy folytassam eddigi életemet s az éjjelezésbe még jobban belemerüljek és ismét egy szavával visszatérhat az előttem tátongó örvénytől, melybe egészségem révén előbb-utóbb belekerülök, megtarthat a kötelességtudás útján, melyről még nem tértem le. Márta, nagyon kérem, döntse el egy szavával életem sorsát! . . . Szeret? . . .

Márta körülnézett, ha vajjon nincs-e közelben, ki hallgatta volna beszédünket s őszinte tekintettel, alig hallható hangon mondá:

— Szeretem!

Aztán elhallgattunk, szívünk és szemünk beszélt csupán. Megértettünk minden dobbanást, minden villanást. Barátom — mondá Dezső lelkesült hangon — fel tudod fogni ennek a szónak horderejét: szeretem! Csak az képes megérteni, a ki szerelmes. Azóta nem vagyok tagja a törzsasztalnak s azóta dolgozom, mint azelőtt soha. Mert tudom, hogy kiért fáradozok s a tudat már maga is jutalom nekem, édes jutalom. Pedig hidd el barátom, hogy Márta akárhányszor mondja, biztat, hogy menjek közétek, ne vonuljak vissza, csak azt akarja, hogy — mint eddig is — kötelességemet ne mulasztzam el, de tudja Isten, mióta elhangzott az az egy szó, mintegy varázsszóra, megváltoztam egészen. Gondolom, hogy kissé furcsának találod mostani magaviseletemet, nem is csodálom! Magyarazatát akkor fogod teljesen megérteni, ha majd magad is szerelmes leszel.

ügyészséghez főügyési helyettesé kinevezett dr. Felber Arthur helyére — Schneider Gábor, budapesti királyi ügyészségi alügyész nevezetett ki királyi ügyészé.

— **(Vásár-át helyezés.)** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter megengedte, hogy a Baranyavármegye területéhez tartozó *Dárda* községben a mindenszentek napját magában foglaló hét hétfőjére eső országos vásár ezután állandóan mindenszentek napját követő napon, vagy ha ez vasárnapra esnék, az ezt követő napon tartassék meg.

— **(Iskolatársak találkozója.)** Königstein Lajos és Vida Gyula felkérlik tanuló társaikat, akik velük 1890. június 23-án a pécsi kereskedelmi iskolában érettségit tettek, hogy jelenlegi tartózkodási helyeiket egy Pécsen tartandó közös találkozó megbeszélés céljából lehetőleg mielőbb Königstein Lajossal (lakik Budapest VI. ker. Nagymező-utca 21.) tudatni sziveskedjenek.

— **(A fölemelt tiszti fizetések.)** A közöshadügyminiszterium rendeletet adott ki, hogy a fölemelt tiszti fizetéseket és a január óta járó pótlékokat azonnal folyósítsák. A tényleges állományban levő tisztek a pótlékokat annál a pénztárnál kapják, a honnan a fizetésüket huzzák, a tényleges állományból már kivált tisztek pedig annál a pénztárnál, a hol a tényleges állományból való kilépésük idejében kapták fizetésüket. A várakozási illetményt vagy nyugdíjpótlékokat annál a pénztárnál folyósítják, a honnan az illetők rendszeren kapják a várakozási illetményt vagy a nyugdíjat. A január elseje óta elhunyt tényleges tisztek pótlékait az örökséget tárgyaló hatóság veheti föl.

— **(Májusi ájtatosságok.)** Mária hónapja, a poétikus, bájos május hónap immár közeledik. A természet pompája, a virágbontó tavaszi napsugár, a virágillattól, madárdaltól terhes levegő szelid, boldog érzésekbe ringatják a fogékony sziveket. Innen van az, hogy a természet tavaszi pompája erős hatással van a szivre, lélekre s ilyenkor derül ki,

hogy az ember természetimádó. A tavaszi hullámzásban fakadt szelid érzések tömegesen viszik az embereket templomba, ahol a jobb-érzések harmóniája szintén elringatja a lelket. Ezért a májusi ájtatosságoknak, a Mária tiszteletére tartott vecsernyéknek a nagy látogatottsága. Szivreható, mély áhitat is jellemzi ezeket a májusi ájtatosságokat, melyeken a lélek belemerül a legszentebb elmélkedésekbe. Templomainkban este hat órakor tartják a májusi ájtatosságokat a jövő hó folyamán.

— **(Megfojtott legény.)** Fehér-Egyháza, somogy megyei község lakóit titokzatos büneset tartja izgatottságban. Hétfőn éjjelkor a községbeli éjjeli őrök egy odaváló fiatal parasztleány holttestére akadtak a szeretője lakása előtt. A holttesten külső erőszak nyomai látszanak. Alapos a gyanu, hogy a legényt úgy fojtották meg. A vizsgálatot első sorban a legény szeretőjére terjesztették ki. A leány — aki különben szolgál — annyit bevallott, hogy a kedvese az estén egyideig nála volt, egyszerre azonban hirtelen rosszul lett. Megpróbálta hazavezetni, de ahogy a kapuig ért vele, hirtelen összerogyott. Ő aztán, mivel egymaga úgy sem birt volna vele, kénytelen-kelletlen otthagya. Erősen meggyöngíti a leány vallomásának hitelét az a körülmény, hogy a konyhaajtótól a kapuig, ahol a legényt holtan találták, keresztül az egész udvaron látszik a legény egyik csizmája sarkának a nyoma, egy hosszú barázda, mintha úgy vonszolták volna ki a kapu elé. A másik csizmáját ott találták mellette.

— **(Munkásokat segélyező alapok.)** Az 1898. évi II. t.-c. 71. szakasza alapján minden községben munkásokat segélyező alapok létesítendők. Eddig ilyen munkásokat segélyező alapok 46 vármegyében és 16 törvényhatósági joggal telruházott városban szerveztettek. Az alapok külön kezeltetnek a szegényalapoktól s céljuk a hibájukon kívül kereset nélküli munkásokat segélyezni. Rendes jövedelmei a törvény alapján kirótt és befolyt büntetéspénzek, ezenkívül némely

— Márta! — szólítottam meg — így kézt-kézben éljük át az életet, a legjobb egyetértésben, azon szerelemmel, a mely eltölti szívünket.

— S maga Dezső tán másképp is el tudná képzelni? — Kérdé Márta.

— Nem! — felelém egész határozottan.

Beértünk a városba, megvartuk a mamáikat. Az eső mindinkább jobban hullott, a szél is már dühöngni kezdett, kénytelenek voltunk az első ismerős családhoz bemenni. Az utolsó alkalmas pillanatban Márta gyorsan sugta:

— Dezső! a történetekről egy ideig csak ketten tudunk.

— Igérem! — s ezzel bementünk a házba, hol szidtuk az időt, örültünk, hogy fedél alá kerültünk.

— S mennyire vagy előadott szerelmi ügyeddel? — kérdém hirtelen Dezsőt.

— Holnap lesz az eljegyzésem . . .

— Ah gratulálok . . .

— Köszönöm, de ne szakíts félbe. Hat hó múlva tartjuk az esküvőt, a melyre már most felkérlek, hogy légy egyik vőfélyem.

— Szivesen! — s ezzel elváltunk.

Elgondolkoztam, vajjon igazán oly varázs erővel bír-e a szerelem, mint Dezső barátom észleltem?!

törvényhatóság és község évi hozzájárulással gyarapította az alapot. Darányi földművelésügyi miniszter az eddig szervezkedett községi munkásségialapoknak egyenként 250 korona segélyt utalványozott. Baranyavármegye összesen 10 ezer korona államsegélyt kapott.

— **(Tolvaj tanonc.)** Lehner József, Kossuth Lajos-utcai fűszerkereskedő tanonca a kasszakulcsokat magához kaparintva, a bolti kasszából több ízben pénzt lopott s azt a padláson elrejtette. Ma azután rajtavesztett s a káros feljelentésére a tolvaj tanoncot a rendőrség letartóztatta s megindította ellene a büntető eljárást.

— **(A sorozás eredménye.)** A Scholz-sörházban ma délelőtt a második korosztálybeli hadköteleseket sorozták. A második korosztályból előállítottak 84 egyént s katonának beváltak kilencen; a harmadik korosztályból előállított 53 egyénből beváltak tizenketten. A tegnapi eredménnyel együtt a sorozás végleges eredménye, hogy 314 egyénből *hetvennégy* lett katona. Ami bizony sovány eredmény. Holnap a vidéki illetőségűeket sorozzák.

— **(Baltával ütötte fejbe.)** Ma délelőtt a Jókai-tér és Széchenyi-tér sarkán kilenc óra tájban két részeg napszamos összeveszvéen, az egyik, kit *Szvaratkó* Jánosnak hívnak, a favágó baltájával úgy vágta fejbe ellenfelét, *Szellő* Józsefet, hogy az vérbeborult fejjel bukott le a Stern-féle házban levő Langtélé kereskedés kirakata mellé. Szvaratkót a rendőrségre, Szellőt a kórházba vittek. Sérülése, szerencsére, nem súlyos.

— **(Dér és fagy.)** A tegnap délutáni hideg eső és szélvihar éjjelre fagyot hozott s hajnalban der lepte el a vidéket, mely különösen a völgyes helyeken nagy károkat okozott a szőlőkben és gyümölcsösökben. A szőlő sok helyen elfagyott s a gyümölcsfákat is megdézsmálta a dér, a mi nagy kihatással lesz a termés minőségére.

— **(Jelentés a vizről.)** A főmérnöki hivatal a Tettye forrás vizállásáról ma a következőket jelenti: A viztartók tele vannak; a tettyei forrás vízszolgáltató képessége f. hó 27-én reggel 5850 köbméter.

— **(Tűz.)** Gyönkről írja tudósítónk, hogy ott tűz ütött ki és elhamvasztotta *Krép* István paraszt gazda házat, mely nem volt biztosítva. A tűz keletkezésének oka eddig nem volt kideríthető. Szervezett tűzoltóság ugyan nincsen Gyönkön, de a lakosság ügyesen és gyorsan elnyomja s főleg lokalizálja a tüzet.

— **(Zárlat a kutyák ellen.)** Azokra az idei tavaszon előfordult számos veszett kutyák okozta balesetekre, melyeknek eklatáns bizonyítéka a Pasteur-intézetben ápolott betegek tekintélyes száma, a m. kir. belügyminiszter jónak látta egy már évekkal ezelőtt hozott s valószínűleg testvérei sorsára jutott miniszteri rendeletét megújítani, mely szerint elrendeli a belügyminiszter, hogy mindama községekben, hol veszett kutyák garázdálkodtak, a házörző és egyéb ebek tizennégy napig láncon tartandók. E rendelet ellen vétők szigorú pénzbírsággal fognak sújtatni.

— **(Külföldi utlevelek.)** Ugy látszik, nincs valami jó dolga az embereknek Baranyában, mert mint a patkányok a sülyedő hajóról, tömegesen menekülnek külföldre. A mai napon is nem kevesebb, mint tizennégy külföldi utlevél érkezett a vármegyéhez, melyeknek gazdái Baranyában laknak s egyre-

— Szerelmes? — talán egyszer, mondtam elgondolkodva . . . Nos, de beszéld tovább történetedet, bár néhányszor hallottam már, mégis élvezettel hallgatom. Mindig ugyan azt mondogodod s mégis mindig, de mindig új az.

— Igen folytatom. — Szótlanul lépegettünk egymás mellett. Tekinteteink gyakran találkoztak, ilyenkor mosolyogtunk. Mennyi minden volt egy ilyen mosolyban. — Lásd, bohó fiu vagyok. Mindennek tudok valami jelentőséget tulajdonítani. Talán nevensz felette s semminek tartod az egészséget, pedig nincs igazad. Jó előre haladtunk. A mint így szótlanul merengtünk — a sok beszéd után jól esett — egyszerre csak hangokat hallottunk. Miniket hívtak. Rögtön megfordultunk s siettünk a társasághoz.

— Nagyon el lehetetek merülve — szóló Mártahoz mamája — hogy oly későre hallgattok csak a hívásra, még a vihartjelző szelet se vettétek észre.

Csakugyan, most eszméltünk. Az idő fenyegető fordulatot vett. Sietni kezdtünk, hogy még jókor beérjünk a városba. Mártával persze megint elől voltunk. Alig mentünk néhány lépést, az eső nagy cseppekben kezdett esni. Márta felnyitá napernyőjét, én elkértem tőle s karomat ajánlottam neki.

— Most szabad — jegyezte meg bájos mosolylyal. Ez volt az első eset, hogy karomfogva mehettem vele. Boldog voltam. Karja az enyémbe. Ismét beszédes lettem:

másra sürgetik a külföldi utlevelek kiadását. Az utlevelek legnagyobb része Németországba szól.

— **(Ellopták az óráját.)** Malatinszky József ráckozári lakos földmivelő, panaszt emelt tegnap a községi elöljáróságnál, hogy nyitva felejtett lakásából valaki ezüst óráját elemelte. A panasz folytán most nyomozzák a tettest.

— **(Mentők a vidéken.)** Már régóta hangoztatják mindenfelé, hogy a vidéken mentőegyesületeket kell szervezni, hogy szerencsétlenségek és balesetek alkalmával legyenek szakképzett emberek, akik a sebesülteknek az első segítséget nyujtsák. Most a belügyminiszter akar a hiányon segíteni, legalább azt bizonyítja ama leirat, a melyet tegnap küldött meg ugy a vármegye, mint a város törvényhatóságának, a melyben fölhívja a törvényhatóságokat, hassanak oda, hogy a nagyobb vidéki városokban és az élénkebb forgalmu nagyközségekben a társadalom bevonásával mentőegyesületek alakuljanak, esetleg a tűzoltótestületek kebelében mentőosztályokat létesítsenek. — A miniszter leiratában az ilyen egyesületeknek tőle telhető támogatását igéri, sőt hajlandónak nyilatkozik szükség esetén a vidéki mentők részére szaktanfolyamokat is rendezni.

— **(Mi van a bokorban?)** A régi magyar nóta szerint ugyan csupán egy meglapult nyulacsának kellene a bokorban lennie, de hogy néha más is akad, arról tanuságot tesz egy a hássági országot mellett levő ga-

lagonya bokor, melynek rügyező ágai alatt a napokban az arra járók egy egészséges, körülbelül négy hónapos fiú csecsemőt találtak. A csecsemőnek dunna-kötője alá egy cédula volt tűzve azzal a felirattal: »Isten áldja meg a felnevelőjét!«. Hogy miként került a csecsemő a galagonya bokor tövébe, azt eddig nem tudni. A talált gyermek anyjának kiletét most kutatják.

— **(Fehér galamb a vizek fölötte.)** A tavasz elején háborgott és áradással fenyegetett vizek fölé zöldolajágas fehér galamb röpült. Nincs már veszély, nincs mitől tartani s gazdáink, kik remegve gondoltak a veszélyre, nyugodtan folytathatják mezei munkájukat. A m. kir. földmivelésügyi minisztérium vizrajzi osztályának legújabb jelentése szerint a folyók állandóan apadnak s Budapestenél a Duna apadása oly rohamos, hogy néhány nap múlva a folyam visszatér rendes medrébe. Nemkülönbön megnyugtató hírek érkeznek a Dráva mellékéről, Eszékről is. Mohácson, hol a Duna két nap óta lényegesen apadt — mint értesülünk — a napokban megkezdik már az árvízvédelemre emelt biztonsági gátak lebontását.

— **(Háború az — emberért.)** Egy tekintélyes mángorló-sulyokkal viselt háborút az este Cz. K. nevezetű menyecske az — emberéért. Egy kis vezna menyecske, aki ezenfelül boldog állapotnak örvend, mint egy a párját féltő sarkány jelent meg egy korcsma előtt, követelvén itt az urát.

— Adják ki az uramat!

Ezzel az üzenettel kezdte meg a hadakozást, félelmetesen forgatván az ajtónál a mángorló sulyokat. Az éles csatakiáltásokból annyit megértett minden hallgató, aki ott gyülekezett hátvéd gyanánt, hogy valami rücskös leányzóról van szó, aki a hadviselő menyecske emberét rabságban tartja a vendéglő épületéből. A viharos csatálárma közepette elő is került a belső ellenfelek sorából a férj és természetesen, elvesztette mindjárt a csatát — az asszony. Az ura elverte. Ma mégis a harcias menyecskét állították a rendőrség elé utcai háború viselésért. A kis vezna szőke asszony diadallal jelentette ki, hogy az ura verését szívesen tűri, mert muszáj és le is fizeti a botrányért a 2 firt birságot, de most megy egyenesen a nagyobb törvényre és beadja büntetésre a — rücskös lányt, aki miatt ő szenved és aki őt meggyalázta.

— Majd fizet az többet. S ezzel elshogott.

— **(Elgázolt kisleány.)** Király József kocsis kocsiával ma délután ugy négy óra tájban, a ferenciek utcája 25. számú ház előtt elütötte abban a házban lakó Nagy Ferenc négy éves, Julcsa nevű leányát. A leánykának a kocsi kerék a balkarján ment keresztül, melyen sulyosabb zuzódást szenvedett. Nagy Julist szülei házában ápolás alá vették, az esetről jelentést tettek a rendőrségnek.

— **(Fiu a szülei ellen.)** Nagy botrányt okozott tegnap este egy Gabelics József nevű fiatal napszámos, ki szülei lakásán részeg állapotban verekedést kezdett s apjára egy baltával támadt rá. Mikor a megtámadott

— Ah! Igaz is. Arról majd megfeledkeztem — sipította »Béldy mama« — hiszen ehhez a párbajhoz magának is gratulálnom kellene. Azt beszél, hogy Frici ön miatt verekedett meg Lubinszky hadnagygyal?!

Nem akartam, hogy Ilona válaszoljon s azért hirtelen benyitottam. Minden szem felém fordult, Béldy mama meg valami rosszul elpalástolt gúnyos mosolylyal hagyta ott Várnayné, ki egy pillanatra elpirult, aztán szinte túl szertartásos modorban üdvözölt:

— Örvendek főhadnagy úr, hogy már felgyógyult!

S ezzel otthagytam a faképnél. Szinte elbámultam egy pillanatra ezen a fagyos fogadtatáson, mely majdnem kétségessé tette, hogy azt a bizonyos levelet Ilona írta.

De nem volt időm a töprengésre, mert Várnay Béla, ki Dampf századossal volt elfoglalva s most észre vett, szinte futva közeledett felém s szenvedélyesen átölelt.

— Csakhogy már ismét talpon vagy, édes Fricim!

Önkéntelenül felsziszszentem.

— Bocsáss meg édes pajtás — mondtam

meg az a kapott »fél éles«, melytől még most is sajog a vállam. Mert hogy Ilonka levele után nem kerül sok fáradságomba őt meghódítani, azt talán mondanom sem kell, hiszen csupán azt kell mondanom, hogy szerelemből verekedtem meg érte s ezzel készen van az a szerelmi vallomás, melyet én sohasem szoktam elmondani csupa óvatosságból, mert eddigi »eseteimben« oly gyakorlottsággal és raffinériával udvaroltam az asszonyoknak, hogy ők magától értetődnek, természetesnek találták azt, hogy miután ők szerelmesek lettek belém, én is nyakig úszom ebben az érzésben.

Mondhatom neked barátom, csodálatos lény az asszony, kinek sohasem szabad az igazat mondani. Látod ez a Várnayné — kivel szemben rövid ismeretségünk ideje alatt barátsággnál egyebet nem tanusítottam — bizonyosra veszi, hogy szerelmes vagyok bele s miután ő is kissé rövidnek tartja ismeretségünk idejét, levelével nekem akarta megkönnyebbiteni a dolgot.

S mit gondolsz, nem-e tartott volna ostoba poltronnak az az asszony, ha levelére valami áltisztességérzetből azt válaszoltam volna neki, hogy: »Asszonyom! Engem pusztán lovagiasságom készítetett arra, hogy Önért megverekezzem«. Így hát

apa védelmére sietett az anya, a fiu azt is leütéssel fenyegette. Végre is rendőrököt hívtak segítségül, kik bekisérték a szülei ellen támadó legényt a rendőrségre, hol most folyik ellene a vizsgálat.

— **(A pálinka.)** Tegnap este ismét dolga akadt két izben is a rendőrségnek a pálinkabutikok hőseivel. Először Bakos János napszámot verte le a lábáról a pálinka a Jókai-téren, úgy, hogy eszméletlen állapotban szállították be a kórházba. Alig hogy őt bevitték, akkor meg a Citrom-utcában találták részeg állapotban fekvő Koisz Györgynét ki a pálinkának szintén ismeretes imádója. Őt is be kellett szállítani a kórházba, a hol most alussza ki fejéből a mámort.

— **(Hosszuéletűek szokásai.)** Hannibal Camour, a kit Horace Vernet, a tizenkilencedik század közepének híres festője örökített meg képein, százhuszonegy esztendő volt és nagyon sok bort ivott és igen sokat evett. Polotiman, lotharingiai kirurgus, 1525-ben halt meg száznegyvenéves korában; a halála előtt való napon még egész ügyesen elvégzett egy operációt és nem mult el nap, hogy ittas ne lett volna. Egy sziléziai parasztság ugyanabban az esztendőben százhevenöt éves korában halt meg; naponkint megitta az ő rendes adag pálinkáját. Egy Eleonore Sdier nevű hölgy, a ki 1763-ban halt meg és százhuszonegy esztendő volt, megőrizte mindvégig szellemi frissességét és soha egy csöpp szeszes italt nem ivott. Grandes aranyműves legény 126 éves korában halt meg és tizenkét

nappal halála előtt még dolgozott és soha bort nem ivott. John Effingham, a ki százhuszonnégy évig élt, szintén nem ismerte a szeszes italt. Pierre Zortan, a ki 1724-ben száznyolcvanöt esztendőskor ért el, kizárólag növényi eledelre szorítkozott.

— **(Gyilkosság Bogyiszlón.)** Kemény tusát vívtak a mulató legények Bogyiszlón, melynek több sebesültje és halottja is van. Német Tamás volt a gyilkos, a ki Pipó nevű legénynek oltotta ki egy jólirányzott késszurással az életét. A gyilkost a csendőrök elfogták és átadták a bíróságnak.

— **(Éhen akart halni.)** Furcsa módon akart véget vetni életének a napokban az egyik szomszédos községben egy szerelmes cselédleány. Még tegnapelőtt reggel eltűnt a ház körül, de dacára annak, hogy keresték, nem tudtak ráakadni. Végre tegnap este a cseléd gazdája véletlenül lemenvén a pincébe, ott találta az elveszettnek hitt cselédet egy káposztás hordó tetején ülve. A leány mint elmondta, azért bujt a pincébe, mert szerelmi bánatában éhen akart pusztulni. Succé példájának eme nőnemű követője dacára a harminchat órási koplalásnak, a körülményekhez képest elég jól érzi magát. Aztán mondja még valaki, hogy a szerelem nem rontja el az emberek gyomrát!

— **(Meglöpött mezőőr.)** Badajky József Simon pusztai mezőőrtől a napokban eddig ismeretlen tettesek egy téli bundát és két pár csizmát loptak el. A gazda panasza folytán most nyomozást indítottak a tolvajok ellen.

— **(Tolvaj a ládában.)** Mulatságos és tanulságos esetet ír egy odesszai lap Szebasztopol és Odessza között ellopták a gőzhajón egy T. P. nevű utasnak a pénztárcáját. A meglöpött utas — a ki egy utitársát gyanúsította — nem tett jelentést az esetről a kapitányságnak, hanem csellel próbálta visszaszerezni a tárcáját. Odalépett a gyanúsított utitárs mellé s nevetve így szólt hozzá:

— Nos szomszéd, engedtem, hogy ellopja a tárcámat, s most már tudom, hogy közülünk való.

A tolvajok között szokásos szomszéd megszólítás végleg meggyőzte a tolvajt arról, hogy a másik is az. Ajkára harapott dühében, de azért visszaadta a tárcát. Azután bizalmasan megmondta »kollegájának« a nevét s végre azt is elárulta, hogy egy Odesszából a Krim félszigetre induló hajón lopást akar elkövetni. A »kollega« megígérte közreműködését. Odesszába érkezve a tolvaj gyorsan elkészült tervével. Egy ládát csináltatott s abban kényelmesen elhelyezkedve, fölszólitotta a »kollegát«, hogy mint podgyászt adja föl a hajóra. De a »kollega« a ládát a hajó helyett a rendőrségre vitette, a hol aztán a tolvajt a szükséges szerszámokkal együtt megtalálták benne. Minthogy régebbi lopásért már úgy is keresték, azonnal a hüvösre tették.

— **(Mafekingi bélyeg.)** A bélyeggyűjtőket bizonyára érdekelni fogja, hogy Mafekingben Baden-Powel ezredes arcképével el látott bélyegeket bocsátottak ki. Londonban nagy megütközést keltett ez a hír s egy an-

azt kellett hazudnom, hogy szerelemből tettem, mert e pillanatban igazán nem szerettem már ezt az asszonyt, ki reám nézve már csak annyiban birt érdekességgel, hogy megfigyeljem, miként folytatja azt a flirt-csatát, melyhez ő adta meg a hadüzenetet.

Elhatároztam, hogy elmegyek Várnayék thea-estélyére.

VII.

Majd pofon vertem Csutora Jancsit, derék inasomat, midőn a thea-estély napján délutáni álmomból felriasztott s szörnyen komoly pofával jelentette:

— Főhadnagy urnak alásan jelentem — tessék felkelni. A hármass attila már ki van készítve.

Nem tudtam hirtelen, mit akar.

— Minek keljek én fel Jancsi?!

— Theára tetszik menni a Várnay nagyságos úrhoz!

A legényem rendszerint jobban tudja, hova kell mennem, mint én.

Kedvetlenül keltem fel pamlagomról s neki láttam az öltözködésnek. A jó ég tudja miért, de annyi szent, hogy legjobban szerettem volna

nem elmenni arra a thea-estélyre, hol már alig volt valami, mi érdekelt volna. Várnay, amióta életének misztikumát magam fedeztem fel, nem érdekelt többé. Az asszony? Az asszony is sokat vesztett előttem értékéből, a mióta azt a közönséges levelet küldte a kadéttal. De azért mégis felöltözködtem s egy pillantást vetve a tükörbe, némi meglepéssel konstataáltam, hogy a betegség okozta sápadtság nem is áll nekem oly rosszul. Azzal akartam magamat szórakoztatni, hogy hiuságomat legyezgettem.

Mikor végre a szolgabíró kocsiján megérkeztem s az előszobában az inasnak adtam át köpönyegem és botomat (beteg állományban lévén, kardot még nem viseltem), a nyitva felejtett ajtón át egész tisztán hallottam a bent folytatott diskurzust.

Béldy Laci anyósa az ő sajátságos, örökké csipkedő hangján kérdezte Várnayétól:

— Mondja csak kedvesem, Dorner főhadnagy nem jön el a mai estélyre? Ha jól tudom, ő barátja házunknak.

— Ugy értesültem férjemtől, hogy a főhadnagy úr eljön. Azonban lehet, hogy a párbajban kapott sebe gátolja őt az eljövételben.

gol lap egyenesen felségárulásnak nevezi, hogy a bélyegeket nem a királyi család valamelyik tagjának arcképével látták el. Ez alkalommal megemlítik, hogy néhány évvel ezelőtt hasonló eset történt Kanadában. Egy odaváló postamester saját képét nyomatta a bélyegre. A mikor erről a dolgról a kormány értesült, azonnal megszüntette a bélyegek kibocsátását és a postamestert pénzbírságra ítélte. Néhány példány ezekből az úgynevezett Connel-bélyegekből még most is megvan s a bélyeggyűjtők óriás árakat fizetnek egy-egy ilyen bélyegért.

— **(Az idegesség halottja.)** Budapesten a városligeti fasorban levő egyik szanatóriumban öngyilkosságot követett el tegnap egy idegbajos asszony. *Günsberger* Károly kereskedő felesége, szül. Pollák Teréz ötvennyolcesztendő asszony, egyedül maradt délelőtt a nyolcas számú szobában s az őrizetlen percek arra használta, hogy rég tervezett öngyilkosságát végrehajtsa. Egy éles evőkéssel fölmetszette karján az ereket s a mire a szanatórium cselédsége észrevette a veszedelmet, már meghalt. A beteg asszony április 12-én került a gyógyító intézetbe. Haláláról értesítették Pécsen lakó családját. Az elhunytban *Günsberger* Samu pécsi ügyvéd és *Günsberger* Ottó, törvényszéki aljegyző édes anyjukat gyászolják.

— **(Letartóztatott csavargó.)** A rendőrség tegnap letartóztatta csavargásért *Helf* József napszámost, a ki minden állandó foglalkozás és lakás nélkül élt itt a városban napok óta. A hazátlan csavargónak most ki-puhatólják illetőségi helyét s azután haza fogják toloncolni.

— **(Világga ment.)** Kónya József, szabolcsi kocsis legény a napokban elment gazdája házából és azóta nem tért oda vissza. Nem tudták hová lett a legény, míg nem tegnap bicskával az istálló deszkafalába szúrva egy cédulát találtak, melyre nagy ákombákomokkal volt rácífrázva, hogy: »Ne keressenek. Világga mentem. Józsi.« Persze most még kevésbé tudják, hogy hova lett a legény mert hír szerint a világ vége igen messze van Szabolcstól, mindamellett azonban megindították a nyomozást a világga ment legény után.

— **(Verekedő ujoneok.)** Néhány a, napokban Pécsen tartott sorozás alkalmával bevált legény, tegnap nem megvetendő módon mutatta meg a magyar-sórosi korcsmában, hogy milyen is az a katonai virtus. Vagy három felbokrétázott kalapjaikkal a fejükön be állítottak a falu korcsmájába, hol egy Suli Imre nevű legény pajtásuk csendesen szopogatta a szeszt. A virtuos legényeknek azonban ez a csendes mivolta a legénynek sehogysem volt inyére, hát belekapcáskodtak.

— Ne busulj anyám asszony katonája! Eszünk mi a császár kenyereből helyted is! kiáltották neki oda, harsány vezénylő hangon, mintha mindegyikben legalább is egy-egy elveszett tábornok szunnyadna.

De az anyám asszony katonája sem maradt adós, hanem a legények közül azt, amelyiket előbb találta érni, úgy képen tisztelte, hogy annak bokrétás kalapja menten valami furcsa táncot kezdett járni a korcsma padlóján. Persze ez csak a kezdet volt, mert a legények csakhamar birokra keltek, miközben Suli Imrének három helyen is belyukadt a koponyája,

A virtuos legényeknek most alighanem meggyűlik a baja a törvénnyel, amiért olyan alaposan helybenhagyták azt a nem katonának való pajtásukat.

— **(A Budapest)** a legjobb 48 as független régi napilap. Hazánk állami függetlenségeért s gazdasági önnállóságaért rendíthetetlen kitartással küzd. Vezércikkirői között ott van Kossuth Ferenc, a függetlenségi párt elnöke és vezére. Állandóan két érdekfeszítő regényt közöl, a melyek közül az egyik lapszámozva, könyvalakban jelenik meg. A most folyó angol búr háborúról kimerítő tudósításokat hoz s a háboru eseményeit eredeti felvételű képekben is bemutatja. Vasárnaponként Uj-Budapest című humorisztikus melléklet van hozzácsatolva. A Budapest alkalmoszerű képekkel napokint 14—16 oldalom, vasár és ünnepnapiakon 24—30 oldalon jelenik meg. Az ország legelterjedtebb lapja, mert naponként 54.000 példányban hagyja el a sajtót. A ki hive a 48-as olveknek, a ki szereti a jó regényeket, a ki mindenről gyorsan és hiven akar értesülni, a ki képekben is szemlélni akarja a napi eseményeket, az fizessen elő a Budapest képes politikai napilapra. Előfizetési ára 1 óra 2 korona, negyedévre 6 korona. Az előfizetési pénzek a Budapest kiadóhivatalához (Budapest, IV. ker. Sarkantyus utca 3. sz.) alá küldendők.

— **(Az éhhalál.)** Az éhhalál a legszörnyűbb a mi létezik, lassan és fenyegetően közeledik és hatása már jóval az agonia előtt mutatkozik. S fájdalom a civilizált országokban még elég gyakran fordul elő a halál e neme. Nemcsak azok köréből szedi áldozatait kik oly szegények, hogy már kis kenyérre se jutott nekik, hanem gyakran a gyomor idézi elő az éhhalált. Mert nem elég az enivaló, meg is kell azt emészteni. Szerencsétlen az, ki komoly bajban szenved, hogy a legcsekélyebb táplálékot sem képes magához venni és nem ismeri az eszközt, a melylyel betegségéből kigyógyulhat. Gyakran megtörtént már, hogy egy-egy ember éhenhalt, mert gyomra minden táplálékot visszautasított. Ha ez a betegség mutatkozik, rögtön el kell vágni fejlődésének minden útját, mert nemcsak, hogy óriási fájdalmat okoz, de a test úgy elgyöngül, a vér oly kevés lesz, hogy teljes fölözlast okoz. Az egyetlen mód, a melylyel a betegség fejlődését megakasztjuk az, hogy oly szert alkalmazzunk, mely a vért helyreállítja. Ilyen a Pink-pilula, a mely a hasonló esetekben bámulatos eredményt ért el. Számtalan sikerről tanuskodó levél közül a következő levelet, Schwartz de Karvitz Etelka kisasszonyét választottuk ki.

— Tudatom önökkel — írja — hogy a Pink-pilulákat bámulatos eredménnyel használtam. Nem tudtam már, hogy mit tegyek, ennem lehetetlen volt, álmod elhagyott s gyöngye voltam a végletekig s mindig fáztam, nem tudtam sohse fölmelegedni. Az újságokból olvastam a Pink-pilula bámulatos eredményeiről s elhatároztam, hogy próbát teszek vele. Istennek hála jótévő hatása mihamarább érezhető volt s ma mintha nem volnék ugyanaz, kitünően táplálkozom, jól alszom, egyszóval jól vagyok.

A vért helyreállító Pink-pilula ismét rendszerezette a vérkeringést, a mi a gyomrot egészségessé tette, s így a szegény beteget sok szenvedéstől, talán a haláltól mentette meg. Minden esetben, a midőn a vér elgyöngül, a mi különféle betegséget, egymint vérszegénységet, sárgaságot, skrofulát, reumát s más betegséget okoz, a Pink-pilula mindig kitünő eredménnyel alkalmazható. A Pink-pilula kapható Magyarországon a legtöbb gyógyszerárban. Egy doboz ára 1 frt 75 kr. és hat doboz ára 9 frt. Magyarországi főraktár: Török József gyógyszerárban, Budapest, Király-utca 12. szám.

Művészet, irodalom.

○ **Jeszenszky Irénről** *Jeszenszky* Irént *Feld* Zsigmond, a budapesti Városligeti Színházhoz szerződte a nyári szezonra, A pécsiek kedvenc drámai hősnője — mint ma a »Magyarország«-ban olvassuk — azok közé a szenrecsés drámai hősnők közé tartozik, kiket *Jászay* Mari asszony rokonszenves figyelmére méltat. A tragika már több ízben ajánlotta szerződésre Jeszenszkyt a Vigszínház igazgatóságának, de ott csak most lett aktuálissá a dolog, a mikor arról van szó, hogy a drámai ensemblét kiegészítsék. Hír szerint a Vigszínház dramaturg igazgatója leközelebb megkezdi a szerződési tárgyalásokat Jeszenszky Irénnel.

Törvénykezés.

§ **Felelbiteli tárgyalások a törvényszéknél.** Az új bűnvádi eljárás értelmében ma délelőtt tartották a pécsi kir. törvényszéknél az első bűnvádi felelbiteli főtárgyalásokat, mely alkalommal a járásbírók által hozott ítéletek ellen beadott felelbitéseket vette tárgyalás alá a felelbiteli tanács, melynek tagjai *Simon* József dr. kir. törvényszéki bíró elnökléte alatt *Koszer* János és *Finkey* Pál kir. törvényszéki bírák voltak. Mint jegyző *Csánk* Dezső dr. kir. törvényszéki jegyző szerepelt, a vádhatóságot *Rákossy* Imre dr. kir. alügyész képviselte.

A felelbiteli tanács: Fejes János kopácsi lakosnak *Dömötör* Sámuel kopácsi lakos elleni becsületsértés miatt támasztott perében a dárdai kir. bft. járásbírók által hozott marasztaló ítéletet helybenhagyta,

Budánovits Vince szenterzsébeti lakos ellen *Baka* Józsefné által becsületsértés miatt emelt panasz folytán a dárdai kir. járásbírók által hozott felmentő ítéletet helybenhagyta,

Varga János laskói lakos ellen *Soós* István által rágalmozás és *Soós* István által Varga János ellen becsületsértés miatt emelt panasz folytán a dárdai kir. járásbírók által hozott felmentő és marasztaló ítéleteket helybenhagyta,

Papp Józsefné Csirke Teréz sásdi lakosnő által Nagy Vendel és Tóth József ellen könnyü testisértés miatt emelt panasz folytán a sásdi kir. járásbírók által hozott felmentő ítéletet helybenhagyta,

Marocsay Péter nagytótfalui lakosnak édes anyja özv. Marocsay Sámuelné ellen idegen tulajdon rongálása miatt emelt panasz folytán a siklósi kir. járásbírók által hozott marasztaló ítéletet megsemmisítette és vádlottat a vád és következményei alól felmentette.

Végül a »Nickolson« gépgyár részvénytársaság budapesti cég által *Almasics* Lázó, *Almasics* Vászó, *Almasics* Cvetko és *Dadics* Pera sombereki lakosok ellen sikkasztásnak tekintendő vétség miatt emelt panasz folytán a mohácsi kir. járásbírók által hozott marasztaló ítéletet megsemmisítve, vádlottakat felmentette.

T a n ü g y.

)(**Záró vizsgálatok.** A pécsi felsőkereskedelmi iskolában a felső osztály osztály-

vizsgálatát május hó 10—12-én, az írásbeli érettségi vizsgálatokat május 16—24-én tartják. Azon magántanulók, kik a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszteriumtól eddig arra engedélyt kaptak, az osztályvizsgálatokon nem vesznek részt, hanem középső osztályu bizonyítványuk alapján bocsáttatnak érettségi vizsgálatra.

(**Tanítógyűlés.** A dunaföldvári esperesi kerület rendkívüli közgyűlést tartott Duna-Földváron. Dr. *Oncay Géza* kerületi esperes, mint a gyűlés elnöke, rövid megnyitóbeszéde után a Pécssett létesítendő tápintézet ügye lett szavá téve: természetesen a tanítóság örömmel hozzájárult a nemes terv kiviteléhez. Majd a Pécs egyházmegyei tanító- egyesület szervezésére nézve kérdeztettek meg a jelenlevők, hogy kívánják-e annak létesítését, vagy nem? *Vajay István*, bölcskei plébános, a szervezés érdekében szólalt fel. *Denkler Gáspár* paksi tanító kifejtette végül, hogy egyedül a gregorian-zene az igazi egyházi zene és hogy azok az ellenvetések, melyeket a gregorian ellen felhoznak, nem állhatnak fenn, mivel a tapasztalás mást bizonyít.

Közgazdaság.

□ **Védekezés a szőlómoly ellen.** Mint-hogy az elmúlt esztendőben a szőlómoly nagy károkat okozott a m. kir. földmivelésügyi miniszter elrendelte, hogy a rovarvadász állomás kutassa ki azt a módot, amely legjobb és legolcsóbb volna a baj leküzdésére. A végre hajtott kísérletek kimutatták, hogy legjobb eredményt ad a kora tavaszi, április végi eljárás, amelyvel lehetetlenné tétetik a moly rajzása és így szőlő megfertőzése is. Hogy ez az eljárás miből áll és hogyan hajtható végre, azt a rovarvadász állomás a földmivelésügyi miniszter rendeletéből egyelőre rövid utmuta-

tásban dolgozta ki. Ezt az utmutatást megszeresheti díjtalanul mindenki, aki azt a m. kir. állami rovarvadász állomástól (Bpest, V. ker. Nádor utca 28.) akár egy levelezőlapon is kéri.

TÁVIRATOK.

— **Tanítók küldöttsége a miniszternél.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A magyarországi tanítók országos bizottságának küldöttsége ma tisztelgett *Wlasics Gyula* vallás- és közoktatásügyi miniszternél. A küldöttséget *Lakics Vendel* a népnevelők egyesületének elnöke és *Péterfi Sándor* az „Eötvös“ alap elnöke vezette. *Lakics Vendel* beszédet intézett a miniszterhez, megköszönte a jelenlevők nevében azt a nagy érdeklődést, melylyel a miniszter a „Tanítók Házának“ létrejövételében fáradozott és kieszközölte a királytól, hogy azt Ő Felsege nevével nevezhették el.

— **A transzváli háború.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) *Warrentól*, mint a Reutter-ügynökség jelenti, a klipdomi boerok, kikhez *nyolcszáz priskai lázadó csatlakozott*, elkoboztak kétszáz zsák lisztet, mely nemrég visszatért szökevényeké volt, kik közül négyet elfogtak.

— **Ítélet a polnai vérvádban.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Bécsből táviratozzák: „Mint a Fremdenblatt-ot Prágától értesítik, a polnai vérvádban a semmitőszek megsemmisítette a *Hilsner-fele* ügyben hozott ítéletet és új eljárást rendelt el más kerületi bíróságnál.

— **Óriási tűzvész.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Londonba a *Timesnek* jelentik: „Hullaban, Ottava egyik külvárosában óriási tűz ütött ki, mely el-

pusztította a középületeket és sok üzletet is tönkretett. A tűz az Ottava folyón át a városba is átcsapott s ott oly gyorsan terjedt, hogy *este 6 óráig kétezer család vált hajléktalanná. Néhány ember is odaveszett.*

— **Felrobbant arzenál.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Londonba Pretoriából jelentik, hogy a felrobbant arzenál nem Pretoriában, hanem Johannesburgban volt és pedig az ut tulsó végén, hol a Begbie-fele gyár van.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SCAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Hirdetések.

Szép erős hasított, két méteres

tölgyfa karót

szállít jutányos árban

Marton Miksa

fakereskedő

Pécssett, Szigeti ország-ut 33. szám.

Telefon-szám 88.

Egyben ajánlja nagy raktárát szép asztalos anyagokban, épület-, metszet- és tüzi-
tában, aszfalt-, kátrány-, elszigetelő lemez és
carbolineumban. — Aszfalt elszigetelő máz
nedves falak szárazzá tételére.

